

міждисциплінарний) та методи (загальнонаукові - аналіз, синтез, порівняння, систематизація, узагальнення; конкретно-наукові - історіографічний, текстовий, ретроспективний та синхронний аналіз).

Ключові слова: академічна автономія, діалог культур, національна ідентичність, Український вільний університет, українознавство.

УДК [37:069]:(477.8)-043.86

Вадим Кушнір

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України

ORCID ID 0000-0002-9495-2752

DOI 10.24139/2312-5993/2021.05/321-331

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ WEB-ДИЗАЙНЕРІВ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мета статті дослідити актуальні аспекти удосконалення дизайн-освіти у зв'язку з поширенням тенденцій цифровізації та становленням ринкової економіки. Методи: теоретичний аналіз, узагальнення, систематизація. Результати: розкрито сутнісні характеристики функціонування дизайн-освіти; узагальнено емпіричні дані, отримані в результаті виконання емпіричних досліджень; констатовано перспективні напрями дизайну для підприємницької діяльності. Практичне значення статті полягає в наведенні емпіричних статистичних даних, що актуалізують необхідність підготовки веб-дизайнерів до підприємництва. Зроблено висновок щодо особливостей підприємницької діяльності в царині дизайну як процесу становлення самобутніх молодих творців інноваційних ідей і проєктів, авторів неординарних методик і технологій, винахідників нових способів і шляхів розвитку суспільства. Відповідно до кваліфікаційної характеристики професії уточнено основні професійні функції веб-дизайнера.

Ключові слова: дизайн, веб-дизайн, саморелізація дизайнера, підприємництво в дизайні, професійна підготовка веб-дизайнера.

Постановка проблеми. Становлення дизайну як провідної галузі мистецтва і цивілізаційного поступу обумовлюється глобалізаційними викликами, соціокультурними запитами й здійснюється в економічній, науково-технічній та естетично-культурній сферах. В умовах діджиталізації найбільш затребуваними є фахівці, котрі успішно реалізують потенціал сучасних інтернет-технологій для виконання різноманітних професійних завдань. Особливе місце з-поміж таких спеціалістів займають веб-дизайнери – творчі грамотні спеціалісти, глибоко обізнані з новітніми технологіями проєктування й оформлення інтернет-ресурсів, які володіють художньо-проєктною культурою, мають розвинене художньо-творче мислення, здатні розробляти й оформлювати об'єкти інформаційного середовища Інтернету високими споживчими властивостями та естетичними характеристиками. З огляду на постійно зростаючий попит веб-дизайнерів, відсутність системи якісної професійної підготовки таких фахівців у закладах освіти, послуги з

проектування логічної структури web-сторінок, розроблення зручних рішень подачі інформації, художнього оформлення web-проектів надають відповідні дизайнерські студії і аматори-дизайнери (фрілансери). У зв'язку з цим постає необхідність пошуку нових підходів до вдосконалення дизайн-освіти та виявлення найбільш актуальних аспектів, що аргументують об'єктивну потребу підготовки майбутніх фахівців із графічного дизайну до підприємницької діяльності.

Аналіз актуальних досліджень. У сучасному науково-освітньому інформаційному просторі проаналізовано різні аспекти професійної підготовки майбутніх дизайнерів в Україні та за кордоном, що відображено в працях С. Алексєєвої, Є. Антоновича, Л. Базиль, О. Генісаретського, В. Глазичева, І. Голода, Г. Гребенюка, В. Даниленка, А. Діжур, Т. Козак, Є. Лазарєва, А. Максимової, Г. Мінервіна, В. Орлова, Л. Оружжі, Л. Оршанського, В. Радкевич, І. Рижової, В. Тименка, О. Фурса, С. Чирчика та ін. У контексті дослідження web-дизайну та підготовки таких фахівців автори здебільшого акцентують увагу на моделюванні віртуальної дійсності з допомогою комп'ютерної техніки (Дж. Берд, А. Гончаров, П. Макнейл, Я. Нільсен та ін.), розробленні концепцій пізнання й осмислення природи віртуальної реальності крізь призму сучасної культури (Д. Бородаєв, Д. Кірсанов, В. Луков, А. Останін та ін.). Відтак природу web-дизайну позиціонують як різновид дизайну (Д. Бородаєв, А. Гончаров, В. Луков, А. Останін) або як інструмент інформаційних технологій (Д. Кірсанов, А. Лебедев, В. Парненко). Питання ж щодо особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців web-дизайну допоки лишається не дослідженим.

Мета статті: критично осмислити сучасний стан професійної підготовки майбутніх фахівців графічного дизайну й виокремити актуальні аспекти її вдосконалення у зв'язку з тенденціями цифровізації та становлення ринкової економіки.

Методи дослідження: теоретико-методичний аналіз, логічне узагальнення й систематизація для з'ясування й конкретизації суті веб-дизайну, виявлення актуальних аспектів професійної підготовки графічних дизайнерів і зокрема фахівців із проектування, розроблення ресурсів інформаційного середовища інтернету.

Виклад основного матеріалу. Динамічне зростання суспільного попиту на послуги з проектування структур унікальних веб-ресурсів із високими споживчими властивостями, зручним інтерфейсом й естетичними ознаками (наприклад, на сайті www.work.ua наявно біля 172

вакансій графічних дизайнерів за останні 3 місяці 2021 року) актуалізувало потребу забезпечення якісної підготовки конкурентоспроможних фахівців відповідних спеціальностей. Зазначимо, що в сучасному науковому дискурсі дизайн розуміють, як вид мистецтва, що синтезує технічні прийоми (проєктування, конструювання) і декоративні ефекти; творчий метод, процес і результат художньо-технічного проєктування промислових виробів, їх комплексів і систем, орієнтований на досягнення найбільш повної відповідності створюваних об'єктів і середовища в цілому можливостям, утилітарним і естетичним потребам людини. Дослідження ринку дизайну в Україні за 2019-2021 рр. дозволило з'ясувати, що фахівець із графічного дизайну має зарплатню в середньому від 12 500 грн.

Отже, дизайн приносить додану вартість матеріальним і нематеріальним продуктам, але для розуміння цього впливу потрібно ґрунтуватися на перевірній методології, об'єктивних оцінках якості й впливу дизайну на економіку.

Фокус-групи та динаміка сплачених податків дизайнерами свідчить про збільшення об'єктів підприємництва. За офіційними даними Державної фіскальної служби України в мм. Києві, Львові, Харкові, Одесі та Дніпрі зареєстровано 3 323 дизайнерських ФОПів і майже 500 компаній, для яких дизайн є основною сферою роботи. З-поміж них 70 % самозайнятих дизайнерів і понад третина дизайнерів в агенціях ще не оформили свій юридичний статус. На одного офіційно зареєстрованого самозайнятого дизайнера припадає два, які працюють без будь-якого юридичного статусу. Дизайнерам і замовникам зручно працювати за таких умов, адже це дозволяє уникнути паперової роботи і не сплачувати податків. Однак на цьому основні вигоди від такого формату роботи закінчуються. В сфері дизайну роботодавці орієнтуються на кваліфіковані кадри, тобто креативних професіоналів, позаяк від їхнього рівня знань і компетенцій залежить якість дизайнерського продукту.

На основі аналізу сайтів вітчизняного ринку праці, опитувань роботодавців встановлено динаміку найбільш затребуваних особистісних якостей кваліфікованих робітників і, зокрема WEB-дизайнерів, що графічно показано на рис.1.

Критерії для дизайнера по вакансі

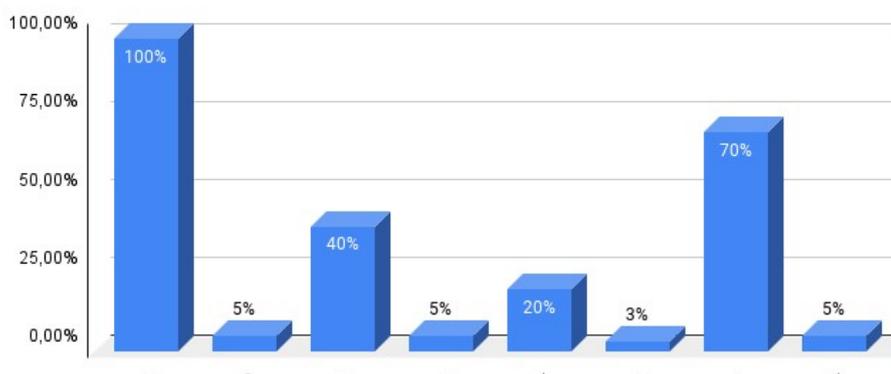

Рис. 1. Перелік основних компетентностей і найбільш затребуваних якостей WEB-дизайнерів на ринку праці (складено за вакансіями сайтів роботи в період за II пол. 2020-I пол. 2021 рр.)

З-поміж основних компетентностей і найбільш затребуваних якостей на ринку праці у 2021 році були такі: кваліфікованість в комп'ютерних дизайн-програмах; знання академічного рисунку та живопису; знання іноземної мови; креативність, іноваційність, генерування ідей; швидкість, своєчасне виконання роботи; відповідальність; готовність до особистого і професійного саморозвитку; комунікабельність, вміння працювати в команді; здатність до критичної оцінки особистих переваг і недоліків та їх сприйняття, стресостійкість; відсутність шкідливих звичок. Однак найбільш часто згадуваними якостями та знаннями є кваліфікованість у комп'ютерних дизайн-програмах, саме основного інструментарію (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator). Також затребуваними є знання академічного рисунку та живопису. Проте особливого значення набуває така якість, як готовність до особистого і професійного саморозвитку, оскільки WEB-дизайнеру необхідно бути конкурентноспроможним в умовах ринкової економіки.

Критерії для дизайнера по резюме

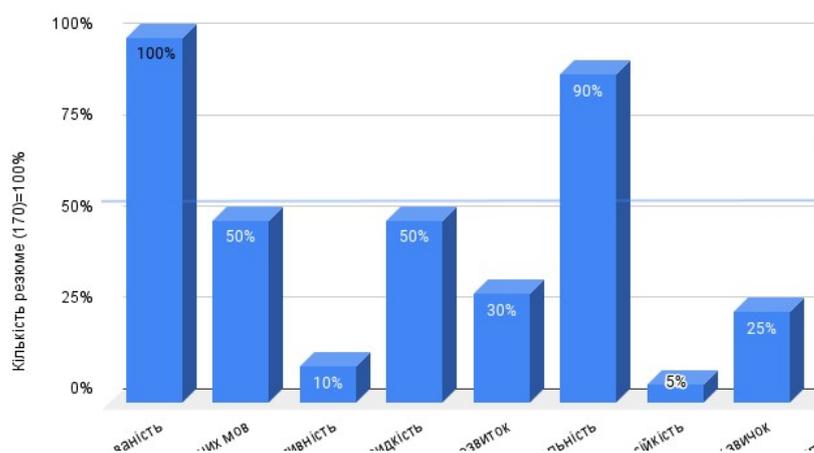

Рис. 2. Пропозиція основних якостей web-дизайнерів на ринку праці (складено за матеріалами сайтів із пошуку роботи)

В умовах становлення ринкової економіки web-дизайн є цінним продуктом інтелектуально-творчої діяльності. Водночас рівень освіти більшості дизайнерів-практиків недостатній для розуміння ними потреб ринку, започаткування власної справи та успішного ведення бізнесу. Проте з іншого боку, зростання популярності професії дизайнера, що засвідчено також збільшенням числа абітурієнтів у ЗВО та зростанням ліцензованих обсягів здобувачів освіти спеціальності 022 «Дизайн», є вагомим актуалітетом перегляду та забезпечення якісної професійної підготовки дизайнерів як конкурентоспроможних фахівців.

Безперечно, українська система дизайн-освіти зазнає кардинальних перетворень, зумовлених імплементацією законодавчих актів «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», концепції «Нова українська школа», що передбачають створення ефективних програм, зорієнтованих на підготовку економічно грамотних, підприємливих громадян, які зможуть розвивати ринкові відносини у країні, забезпечити створення нових робочих місць та підвищити свій матеріальний добробут. Згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-3772 у закладах вищої освіти розробляють і впроваджують в межах спеціалізації окремі освітні програми. При цьому підкреслимо, що освітня програма спеціалізації має забезпечувати якісну підготовку спеціалістів на виконання державного галузевого стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн».

Теоретико-методичний аналіз освітніх програм зі спеціальності 022 «Дизайн» Арт академії сучасного мистецтва імені Сальвадора Далі, Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, Київського університету імені Бориса Грінченка, Київського національного університету технологій та дизайну, Київського університету культури, Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури та Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв дає змогу стверджувати, що особливістю професійної підготовки графічних і web-дизайнерів є формування в учнівської і студентської молоді готовності до створення нових проєктів віртуального і предметного оточення сучасної людини для поліпшення умов її праці; розроблення художньо-конструкторських (графічних) проєктів виробів виробничого і побутового призначення, оформлення інтер'єру приміщень, офісів; розроблення деталей зовнішнього оформлення виробів, інтер'єру; вивчення вимог замовників до проєктованих виробів і технічних можливостей їх виготовлення; підбір матеріалів для виготовлення виробів;

контроль за реалізацією задуму на етапах проектування, виготовлення, випробування та презентації готового виробу замовнику тощо.

Водночас ознайомлення зі специфікою діяльності web-дизайнерів переконує, що до професійних обов'язків таких фахівців входить оцінка значущості створюваних виробів для кожного споживача окремо і для суспільства в цілому; надання консультативної допомоги підприємствам, організаціям і приватним особам. Це може бути викликано тим, що художнє бачення замовника і виконавця часом не збігаються. Через що доводиться або переконувати в необхідності конкретного дизайнерського рішення, або враховувати побажання замовника.

Майбутнім дизайнерам важливо усвідомити, що становлення дизайну істотно сприяє економічному зростанню тільки у тих країнах, уряд яких підтримує сферу креативних індустрій. Кожний євро, інвестований у розвиток дизайну в країнах Європи дає до 20 євро прибутку. Наприклад, сфера дизайну завдяки експортованим дизайнерським продуктам надає 71,7 млрд. фунтів стерлінгів додаткової вартості продукту в Британії й понад 38 млрд. євро – в Ірландії. В Україні, на жаль, ситуація щодо дизайну й економіки дещо інакша. Ключове джерело доходів дизайнерів – це короткострокові проекти вартістю до 1 тис. доларів. Річні обороти, переважно, не перевищують 2 млн. грн. та зростають завдяки збільшенню кількості дрібних проєктів. Зазвичай, дизайн-агенції працюють із більшими та дорожчими проєктами, ніж окремі самозайняті фрілансери, але є чимало дизайн-агенцій, чиї річні обороти перевищують 10 млн. грн.

Однією з причин недостатнього розвитку підприємництва у сфері дизайну на сучасному ринку вбачаємо низький рівень розвитку підприємницької компетентності дизайнерів. Якщо Web-дизайнер не розуміє суті економічної моделі власного бізнесу, то невдовзі він втратить свої позиції, внаслідок мінімальних перепон і коливання на ринку, а його бізнес припинить своє існування. Наявність численних помилок і недоліків у проєктуванні моделей організації бізнесу, створенні бізнес-планів означає, що дизайнери, які наважилися започаткувати власну справу й об'єднати у своїй кар'єрі дизайн і підприємництво, не розуміють потенційних загроз для бізнесу, а також не усвідомлюють сильних сторін дизайнерського підприємництва.

Зокрема, за даними тривалих, багаторічних досліджень встановлено, що тільки один із трьох самозайнятих дизайнерів розуміє економічну суть дизайну, її механізми, процеси і принципи розвитку. У зв'язку з цим виникають інші проблемні моменти, на кшталт, інтуїтивного

ціноутворення. Вартість подібних проєктів для різних замовників може істотно змінюватись, залежно від їхньої купівельної платіжеспроможності. Підкреслимо, що в Україні і світі відсутня єдина, загальновизнана схема обрахунку вартості послуг і дизайнерських продуктів. Зважаючи на це, дизайнери часто встановлюють ціну на свої послуги і товари на власний розсуд. Відтак закономірно, що власники бізнесу в сфері дизайну, а також окремі дизайнери часто не усвідомлюють чітких напрямів і механізмів розвитку власної справи (Стан розвитку..., 2020). Зважаючи на викладене, бажано, щоб саме заклади вищої освіти були основною ланкою підготовки конкурентоздатних фахівців для ринку дизайну.

Підкреслимо, що фахівці з дизайну не інформують замовника про алгоритм і витрати ресурсів для виконання завдання, а надають йому проєкт кінцевого рішення, який часто неоднозначно сприймається клієнтом. Так, за результатами опитування, дві третини (60,1 %) дизайнерів нарікають на непорозуміння з замовниками, через неосвіченість і відсутність об'єктивного уявлення про ціннісну значущість дизайну останніх. Утруднення в започаткуванні власної справи у галузі дизайну викликані також складністю ідентифікації рівня впливу лише дизайнерського рішення на досягнення цілей замовника. У зв'язку з цим виникає проблема визначення єдиних, загальновизнаних критеріїв якості результатів дизайнерської роботи, а також критеріїв відбору кращих альтернативних ідей спільно із замовником (Фурса, 2012).

Підготовка майбутніх фахівців до підприємництва в системі дизайн-освіти відкриває нові перспективи оволодіння найсучаснішими напрямками дизайну.

Особливої популярності набуває «універсальний дизайн», що передбачає створення безпечного і зручного простору для усіх громадян, незалежно від віку, ваги, фізичних обмежень, особливостей сприйняття тощо. Ключовою тенденційною особливістю універсального дизайну є концептуальна ідея створення його об'єктів – повага до прав людини і водночас, – до розмаїття. В Україні не більше 4 % архітектурних споруд є загальнодоступними для пересічних громадян. З-поміж них – всього декілька об'єктів, створених з урахуванням усіх семи принципів напряму універсального дизайну.

На думку західних експертів найбільш популярними в найближчі 15 років стануть професії напряму «продакт-дизайнерів». Кар'єра такого фахівця, на думку В. Гріна (Senior Product Designer) є «еволюційним кроком у межах дизайн-галузі». Продакт-дизайнер – це «спеціаліст із широким

світоглядом, універсальною обізнаністю, багатьма зонами відповідальності й розмаїтим інструментарієм, що не обмежується створенням інтерфейсів» (Грін, 2020).

Не менш перспективним напрямом дизайн-освіти є підготовка віртуальних інтерактивних дизайнерів до кар'єрного зростання. Такі фахівці працюватимуть у сфері віртуальної і доповненої реальності – це ринок, який може набути значних обсягів (\$150 млрд. вже у 2021 році), охопивши всі сфери життєдіяльності людини: від охорони здоров'я – до архітектури. Дорін Лоренцо з UT Austin вважає, що більшість дизайнерів UI почнуть пробувати себе у VR та AR дизайні.

З огляду на динамічну цифровізацію і створення віртуальних продуктів (від чатбоксів – до 3D-проекцій на неймовірні середовища), «...ми скоро побачимо нове покоління дизайнерів віртуальної взаємодії», – припускає американська дизайнерка Івонн Лін з 4V Collective. Початки становлення перспективних нині напрямів «дизайн алгоритмів», «дизайн штучного інтелекту», «людино-орієнтований дизайн» пов'язуємо з проектуванням об'єктів (промислових зразків), проектуванням досвіду (додаючи дизайн взаємодії, візуальний дизайн та дизайн просторів). «Наступним кроком розвитку дизайну буде проектування поведінки системи: дизайн алгоритмів, які визначають поведінку автоматизованих або інтелектуальних систем», – вважає Гаррі Вест із Frog. Наприклад, розроблення алгоритму, що визначатиме механізм дії автономної машини, котра обиратиме правильне людино-центричне рішення у ситуації неминучого зіткнення. Зважаючи на це, актуальне завдання для дизайнерів наступного десятиліття зосереджуватиметься на утворенні корелятивних зв'язків між кодуванням алгоритмів і досвідом, який вони впроваджують.

Постіндустріальний дизайн, на переконання Маркус Вірзох із Artefact, потребує кардинальних змін у дизайнерських процесах, які використовуються для визначення об'єктів за межами їх безпосередньої форми і функції. «Постіндустріальним дизайнерам, – стверджує Вірзох, – важливо розмірковувати над ідеями загального користувачького досвіду, щоб реалізувати дослідження, які поєднують фізичний та цифровий світи» (Вірзох, 2017). Креативний штучний інтелект і глобальний ринок уможливить індивідуальним дизайнерам доступ до об'єктів і речей, котрі раніше були доступні тільки для великих команд. Результатом цього стане сплеск спеціалізації, ефективності і незалежності дизайнерів. Відтак фрілансери утворять мережу цільових мікро-консультантів, які конкуруватимуть із більш традиційними фірмами.

Ринок дизайнерських послуг у XXI столітті став реальним сектором економіки, щорічний оборот якого, за оцінками експертів, перевищує суму в 15 млрд. доларів. При таких обсягах продажу він лишається закритим і неструктурованим. Вивчення практичних аспектів підприємництва в сфері дизайн-проєктування свідчить, що близько 25-35 % суб'єктів підприємництва перебувають у тіньовому секторі економіки, а значну частину ринку займають дизайнери-фрілансери. На кінець 2022 р. понад 70 тис. людей вважатимуть себе професіоналами в сфері дизайну в Україні. Внаслідок закритості ринку досить складно оцінити його реальний обсяг і тенденції розвитку. Однак відстежити динаміку ринку дизайнерських послуг і перспективи сфери можливо.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, актуальною тенденцією удосконалення дизайн-освіти вбачаємо підготовку майбутніх web-дизайнерів до започаткування власної справи і успішного здійснення підприємництва в сфері дизайну. Результати досліджень засвідчили динамічне зростання підприємництва в Україні і водночас низьку вмотивованість дизайнерів до вияву підприємницької ініціативи, недостатній рівень сформованості в них готовності до підприємницької діяльності, що передбачено змістом професійної освіти, а також низьким рівнем забезпечення розвитку підприємницької компетентності майбутніх фахівців у мистецьких закладах освіти. Зроблено висновок, що підготовка до підприємництва в системі дизайну передбачає не лише набуття навичок художньо-естетичної діяльності і проєктування, а й формування спроможності майбутніх дизайнерів генерувати нові ідеї щодо забезпечення потреб суспільства у дизайнерських інноваційних проєктах, самореалізовуватися в галузі дизайну, що конкретизується такими якостями особистості, як ініціативність, творчість, здатність організувати власну трудову та підприємницьку діяльність і працю колективу; здатність до лідерства і управлінських дій, готовність ефективно самореалізовуватися в процесі організації і успішного розвитку власної справи, вмінням аналізувати й оцінювати власні професійні можливості, здібності та зіставляти їх із потребами ринку праці; складати, здійснювати й оцінювати плани підприємницької діяльності, розробляти прості моделі дій та приймати економічно й екологічно обґрунтовані рішення у динамічному світі; презентувати та поширювати інформацію про результати підприємницької діяльності.

Перспективою подальших розвідок вбачаємо дослідження змісту, ефективних технологій, методик, методів і методичних прийомів, що

сприятимуть забезпеченню якісної підготовки майбутніх web-дизайнерів до підприємницької діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- Bazyl, L., Orlov, V., Fursa, O., & Oruzha L. (2021). Development of entrepreneurial competence in design education. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 2(37), 493–502. <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v2i37.230672>
- Bazyl, L. Radkevych, O., Radkevych, V., & Orlov V. (2020). Interdisciplinary approach to the economic-legal socialization of specialists in modern labor market. *Utopía y Praxis Latinoamericana*, [S.l.], v. 25, p. 208-218, ago. ISSN 2477-9555. Disponible en: <<https://produccioncientificaluz.org/index.php/utopia/article/view/33523>>. Fecha de acceso: 20 ago. 2020 (Scopus)
- Orlov V. (2017). Development of designer career orientations in the system of art education. *International Journal of Education & Development. Volume 3. Psychology / Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukrainian Association of Educational and Developmental Psychology*. Co-publ. : Publishing office: Accent Graphics Communications Hamilton, ON. P. 38-43.
- Orlov V., Fursa O. (2017). Formation designers` career orientations in the system of art education. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*. Київ : ТОНАР. Вип. 12. С.12-18.
- Алексеева С. (2020). Дизайн і підприємництво: сучасні проблеми та перспективи підготовки до підприємницької діяльності в системі дизайн-освіти. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*, 15, 57-71. <https://doi.org/10.37041/2410-4434-2020-15-4>.
- Бойчук А. В. (2013). *Пространство дизайна*. Харьков : Нове слово, 2013. 367 с.
- Віртосу І. (2017). 7 відповідей про те, що таке універсальний дизайн. [online] Available at: <https://nachasi.com/2017/07/04/universal-design/>.
- Грін В. Продакт-дизайнер vs продакт-менеджер: так у чому ж різниця? [online] Available at: <https://senior.ua/articles/prodaktdizayner-vs-prodaktmenedzher-tak-u-chomu-zh-rznicya>.
- Даниленко В. Я. (2003). *Дизайн : підручник*. Харків : ХДАДМ. 320 с.
- Орлов В. (2017). Інтеграційний підхід до формування й розвитку професійної компетентності та кар'єрних орієнтацій майбутніх дизайнерів. *Професійна освіта в умовах інтеграційних процесів: теорія і практика: зб. наук. пр.: у 2 ч. / за заг. ред. С. С. Вітвицької, Н. Є. Колесник*. Житомир : Н.М. Левковець. Ч. І. С.277-282.
- Оружа Л. В. (2011). Підготовка майбутніх фахівців з дизайну у вищому навчальному закладі: монографія. Київ : ІВЦ АЛКОН, 2011. 188 с.
- Професія дизайнер: 7 напрямків, за якими майбутнє. [online] Available at: <https://designtalk.club/7-dyzajnerskyh-profesij-yaki-budut-rosty/> [Accessed 21 January 2021].
- Рудий В. (2019). Дизайн в Україні: обсяги індустрії, скільки заробляють дизайнери та де навчаються – інфографіка. [online] Available at: <https://nachasi.com/2019/12/12/design-in-ukraine/> [Accessed 19 January 2021].
- Стан розвитку дизайну в Україні. Львів. 81 с. [online] Available at: http://uaculture.org/wp-content/uploads/2020/01/232708_analitychnyi-zvit_monitoryng-rozvytku-dyzajnu-v-ukrayini.pdf [Accessed 22 January 2021].
- Фурса О.О. (2012). Тенденції розвитку дизайн-освіти в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : монографія. Луганськ : Вид-во «Ноулідж». 448 с.

РЕЗЮМЕ

Кушнир Вадим. Актуальные аспекты образовательной подготовки web-дизайнеров к предпринимательской деятельности.

Аннотация. Цель статьи: исследовать актуальные аспекты совершенствования дизайн-образования в связи с распространением тенденций цифровизации и становлением рыночной экономики. Методы: теоретический анализ, обобщение, систематизация. Результаты: раскрыты сущностные характеристики функционирования дизайн-образования; обобщены эмпирические данные, полученные в результате выполнения многочисленных исследований; констатировано перспективные направления дизайна для предпринимательской деятельности. Практическое значение статьи заключается в наведении эмпирических статистических данных, которые актуализируют необходимость подготовки веб-дизайнеров к предпринимательству. Сделан вывод об особенностях предпринимательской деятельности в области дизайна как процесса становления самобытных молодых создателей инновационных идей и проектов, авторов неординарных методик и технологий, изобретателей новых способов и путей развития общества. Согласно квалификационной характеристики профессии уточнены основные профессиональные функции web-дизайнера.

Ключевые слова: дизайн, веб-дизайн, саморелизация дизайнера, предпринимательство в дизайне, профессиональная подготовка веб-дизайнера.

SUMMARY

Kushnir Vadim. Current aspects of educational training of web-designers for entrepreneurship activity.

The purpose of the article is to critically comprehend the professional training of future specialists in graphic design and highlight the current aspects of its improvement in connection with the spread of digital trends and the formation of a market economy. The necessity of preparing students of art institutions of professional higher and higher education to start their own business, which enables their self-realization and self-affirmation in the modern world. Results: the essential characteristics of the functioning of design education from the standpoint of preparing future web-designers for self-realization in a society of sustainable development are revealed; the leading directions of development of entrepreneurial competence of design education seekers are analyzed; the preconditions for effective preparation of future web-designers for entrepreneurship are determined; generalized empirical data obtained as a result of empirical research; perspective directions of design for business activity are stated. The practical significance of the article is to provide a program of a modular course, the introduction of which will promote the development of entrepreneurial competence of future web-designers. The conclusion is made about the peculiarities of entrepreneurial activity in the field of design as a process of formation of original young creators of innovative ideas and projects, authors of extraordinary methods and technologies, inventors of new ways and ways of society development. According to the qualification characteristics of the profession, the main professional functions of a web-designer are specified.

Key words: design, web-design, self-realization of a designer, entrepreneurship in design, professional training of a web-designer.